

УДК 336

І.Б. Маркович, к.е.н.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

СТРЕС-ТЕСТУВАННЯ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ ЯК ІНСТРУМЕНТ МОНІТОРИНГУ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

I.Markovych, PhD

STRESS TESTING OF BANK INSTITUTIONS AS A MONITORING TOOL OF NATIONAL BANK OF UKRAINE

Стан банківської системи є одним із визначальних чинників та суб'єктів забезпечення стабільності економіки. Перевірки елементів цієї системи на можливість маневрування при різкій або екстремальній зміні макроекономічних характеристик дозволяє розробити відповідні сценарії реагування та впровадження заходів мінімізації відповідних негативних ефектів.

Фахівці Міжнародного валютного фонду визначають стрес-тестування як «метод оцінки чутливості портфеля до суттєвих змін макроекономічних показників або до виняткових, але можливих подій» [1].

За визначенням НБУ [2] «Стрес-тестування (stress testing) – метод кількісної оцінки ризику, який полягає у визначенні величини неузгодженої позиції, яка наражає банк на ризик та у визначенні шоків величини зміни зовнішнього фактора – валютного курсу, процентної ставки тощо. Поєднання цих величин дає уявлення про те, яку суму збитків чи доходів отримає банк, якщо події розвиватимуться за закладеними припущеннями».

В Україні найчастіше для проведення стрес-тестування використовують тести чутливості, тести сценаріїв і тести екстремальних величин. Таке тестування дозволяє встановити зв'язок між окремими параметрами економіки у формалізованому вигляді, оцінити ймовірність відповідних реакцій на них банківської системи та конкретного банку, а також розробити сценарії відповідних дій. Періодичне проведення стрес-тестування центральним банком дозволяє «грати на випередження», тобто підготувати комерційний банк та змінних умов зовнішнього та й внутрішнього середовища.

Результатом останніх стрес-тестувань стала вимога Нацбанку докапіталізувати активи більшості банківських установ, що в свою чергу, повинно підвищити рівень їх фінансової стійкості та ліквідності. Складність функціонування банківського сектору знаходить своє відображення й у фінансовій звітності (період 2013-2016 рр. характеризувався збитковістю). Проте, прогнози на 2017 р. є досить оптимістичними і пояснюються стабілізацією фондування банківського сектору, відновлення кредитування, використання в роботі нових меток оцінювання кредитних ризиків і т.д.

Література:

1. Blaschke W., Jones T., Majnoni G., Peria S-M. Stress Testing of Financial Systems: An Overview of Issues, Methodologies, and FSAP Experience: IMF Working Paper. 2001
2. Національний банк України. Офіційне інтернет-представництво [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=123675 (дата звернення 09.05.2017 р.). – Назва з екрана.